

VERGİ GÜNDEMİ

-ÖZEL-

KANUN TEKLİFİ İLE VERGİ KANUNLARINDA ÖNGÖRÜLEN ÖNEMLİ BAZI DÜZENLEMELER

Vergi kanunları ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi 16.07.2024 tarihinde TBMM sunulmuştur. Kanun teklifi ile yapılan önemli olduğunu değerlendirdiğimiz bazı vergi düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE İLİŞKİN BAŞLIKLAR

➤ KURUMLAR VERGİSİ KANUNU DÜZENLEMELERİ

- Yerel asgari kurumlar vergisi uygulaması getirilmektedir
- Küresel asgari kurumlar vergisi uygulaması getirilmektedir
- Yatırım fon ve ortaklıklarında uygulanan kurumlar vergisi istisnası gayrimenkul kazancının en az %50'sinin dağıtılması şartı ile uygulanabilecektir.
- Vergi tevkifatına yönelik yeni düzenlemeler yapılmaktadır.
- YİD modeli ve KOİ kapsamındaki kazançlarda %30 oranında kurumlar vergisi alınacaktır.

➤ GELİR VERGİSİ KANUNU DÜZENLEMELERİ

- Ticari veya mesleki faaliyeti olanların gerçek hasılatının tespitine ilişkin düzenleme ve sonucunda izaha davet uygulaması yapılacaktır.
- Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası ihdas edilmektedir.

➤ KDV KANUNU DÜZENLEMELERİ

- Beş yıl süreyle indirilemeyen KDV'nin gider olarak dikkate alınmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır
- Bölünme ve devir işlemlerinde devreden KDV ve iade hakkı vergi incelemesi yoluyla yeni şirkete devredilebilecektir.
- Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler kısmi istisna kapsamına alınmaktadır.
- Yabancı devlet kurum ve kuruluşları tarafından deprem nedeniyle yapılacak yardımlara ilişkin KDV istisnası getirilmektedir.

➤ VUK DÜZENLEMELERİ

- Kıymetli madenlerin değerlendirme işlemlerinde değerlendirme ölçüsü olarak borsa rayici kullanılacaktır.
- Vergi aslı uzlaşma kapsamında çıkarılmaktadır
- Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları artırılmaktadır.
- Kayıt dışı faaliyette bulunarak vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde artırılmış ceza uygulaması getirilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU DÜZENLEMELERİ

YEREL ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI GETİRİLMEKTEDİR

Bilindiği üzere ülkemizde kurumlar vergisi genel oranı % 25'dir. Beyan edilen kazanç üzerinden indirim ve istisna uygulaması nedeniyle hesaplanan ve ödenen kurumlar vergisi bu oranın çok altında kaldığından beyan edilen kazanç ile matrah arasında bağ kurulmak suretiyle ödenmesi gereken asgari bir vergi ihdas edilmesi kanun teklifi ile önerilmektedir.

Kanun teklifi ile; **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara**, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise **2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına** uygulanmak üzere teklifin kanunlaşp yayımı tarihinden geçerli olmak üzere KVK'na 32/C maddesi eklenmektedir.

KVK'na eklenmesi planlan "**Yurt içi asgari kurumlar vergisi**" başlıklı 32/C maddesine göre; **KVK'nun 32. ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının % 10'undan az olamaz.**

İndirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancı; hesap dönemi sonundaki ticari bilanço karına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesiyle bulunan tutardır.

Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken yukarıda belirtilen kurum kazancından aşağıdaki indirim ve istisnalar düşülecektir.

İstisnalar

- Tam mükellef kurumlardan elde edilen iştirak kazançları istisnası, (KVK m.5/1-a)
- Emisyon primi kazanç istisnası, (KVK 5/1-ç)
- Risturn istisnası (KVK 5/1-i)
- Sat geri kirala istisnası (KVK 5/1-j ve k)
- Sahip olunan taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında KVK 5/d bendinde sayılan yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kazançları,

- 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin işletilmesi ve devrinden elde edilen kazançlara ilişkin istisna
- Mikro ve küçük işletmelere ilişkin teknoloji geliştirme bölgesi kazanç istisnası (10.07.2018 tarihli 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407. Maddesi)

İndirimler:

- Girişim sermayesi fonu indirimi (KVK 10/1-g)
- Korumalı işyeri indirimi (KVK 10/1-h)
- Mikro ve küçük işletmelerin Ar-Ge ve tasarım indirimleri (10.07.2018 tarihli 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407. Maddesi)

Üzerinden %10 kurumlar vergisi hesaplanacak kurum kazancı olarak ticari bilanço karına veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesi ve maddede öngörülen istisna ve indirimlerin düşülmesi suretiyle bulunan tutar dikkate alınacaktır.

Bu şekilde hesaplanan asgari kurumlar vergisinden;

- Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların halka arz edildiği dönemden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına uygulanan iki puan indirim (KVK m. 32/6)
- İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına uygulanan beş puan indirim (KVK m.32/7)
- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına uygulanan bir puan indirim (KVK m. 32/8)

Uygulamaları nedeniyle alınmayan vergi ile,

- **Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi hükmüne istinaden ilgili hesap döneminde alınmayan vergi

İndirilir ve ödenmesi gereken yurtiçi asgari kurumlar vergisi belirlenir.

Yurtiçi asgari kurumlar vergisi geçici vergi dönemleri için de uygulanacaktır.

Yurtiçi asgari kurumlar vergisi uygulaması ilk defa işe başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca uygulanmayacaktır.

Asgari Kurumlar Vergisi için öngörülen % 10 oranı, sektörler, faaliyet konusu, iş kolları ya da üretim alanları itibariyle ayrı ayrı ya da birlikte sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir.

NOTLAR:

- *Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra alınan teşvik belgelerine ilişkin 32/A kapsamında hesaplanan yatırıma katkı tutarı asgari kurumlar vergisi hesabında indirim olarak dikkate alınmayacaktır.*
- *Geçmiş yıl zararları (maddenin yürürlük tarihinden öncekiler dahil) teklifin bu haliyle yasalaşması durumunda asgari kurumlar vergisi hesabında indirim dikkate alınmayacaktır.*
- *Kıdem tazminatı karşılığı iptali, sonradan ödenen sigorta primi, örtülü sermayeye isabet eden kur farkı geliri gibi Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki "diğer indirimle" satırında yer alan kalemlerin indirilip indirilmeyeceği şu an için belirsizdir. Yasalaşma akabinde çıkacak tebliğ ile konunun netlik kazanacağı değerlendirilmektedir..*

4

KÜRESEL ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI GETİRİLMEKTEDİR

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün Matrah Aşındırma ve Kar Kaydırma Projesi kapsamında Türkiye'nin de aralarında bulunduğu yaklaşık 140 ülke tarafından onaylanan mutabakat metnine göre yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro eşğini aşan çok uluslu işletme gruplarının düşük vergilendirme yapılan ülkelerdeki şube, iştirak ve işyerlerinin asgari bir tamamlayıcı vergiye tutulması kararı alınmış ve ülkeler tarafından gerekli yasal düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır.

Çok uluslu asgari kurumlar vergisi özetle; faaliyet gösterilen her bir ülke bazında belirlenen efektif vergi oranının %15'in altında olduğu durumda, o ülkede doğan karlara tamamlayıcı bir vergi uygulamasıdır. Model, tamamlayıcı verginin alınmaması durumunda grubun merkezinin

bulunduğu ülkeye bu vergiyi alma hakkını vermekte, grubun merkezinin bulunduğu ülkenin de tamamlayıcı vergi almaması halinde gruba dahil şirketlerin bulunduğu ülkeler tarafından tamamlayıcı vergi alınabilmektedir. Ülkemizde faaliyette bulunan çok uluslu şirketlerden bu şekilde asgari vergi alınmaması durumunda alınmayan vergi diğer ülkeler tarafından alınacaktır.

Bu çerçevede kanun teklifi ile KVK'na 13 maddeden oluşan "Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi" başlık eklenmesi öngörülmüştür.

Düzenlemelerin; 2024 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2024 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere teklifin yasalasıp yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmesi öngörülmektedir

YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARINDA UYGULANAN KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI GAYRİMENKUL KAZANCININ EN AZ %50'SİNİN DAĞITILMASI ŞARTI İLE UYGULANABİLECEKTİR

Bilindiği üzere KVK'nun 5/1-d maddesinde sayılan yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları, şayet bu fon ve ortaklıklar Türkiye'de kurulmuş iseler kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Teklif ile 01.01.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere teklifin yasalasması durumunda yayımı tarihinden geçerli olmak üzere söz konusu bende hüküm eklenmiştir.

Buna göre bu istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların **en az %50'sinin**, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar **kar payı olarak dağıtılması** gerekmektedir.

VERGİ TEVKİFATINA YÖNELİK YENİ DÜZENLEMELER YAPILMAKTADIR

Teklif ile KVK'nun 15. Maddesinde yeni düzenlemeler yapılmaktadır.

Buna göre; 6563 sayılı Kanun kapsamında, aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden vergi kesintisi yapılacaktır.

Ayrıca, **Cumhurbaşkanınca belirlenen sektörler ve faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımına yönelik ödemelerden vergi tevfikatı yapılması öngörülmektedir.**

Bu çerçevede KVK'nun "dar mükellefiyette vergi kesintisi" 30. Maddesinde ve GVK'nun 94. maddesinde benzer düzenleme yapılmaktadır.

Düzenlemelerin teklifin yasalaşıp yayımını izleyen ikinci ayın başında yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

YİD MODELİ VE KOİ KAPSAMINDAKİ KAZANÇLARDA %30 ORANINDA KURUMLAR VERGİSİ ALINACAKTIR

Kanun teklifi ile; **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara**, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise **2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına** uygulanmak üzere teklifin kanunlaşp yayımı tarihinden geçerli olmak üzere KVK'na 32. Maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

Teklif ile; **3996 sayılı Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ile 6428 sayılı Kanuna göre kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan kurumların kazançları üzerinden %30 oranında kurumlar vergisi alınması düzenlenmektedir.**

GELİR VERGİSİ KANUNU DÜZENLEMELERİ

TİCARİ VEYA MESLEKİ FAALİYETİ OLANLARIN GERÇEK HASILATININ TESPİTİNE İLİŞKİN DÜZENLEME VE SONUCUNDA İZAHA DAVET UYGULAMASI YAPILACAKTIR

GVK'nun mülga 69. Maddesi "**Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi**" başlığı ile yeniden düzenlenmiştir. Düzenleme, teklifin yasalaşması ile yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Teklif ile, ticari ve mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, günlük **hasılat tutarını tespit etmek amacıyla** bir ayda üçten, bir takvim yılında onikiden az

olmamak üzere madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilecektir.

Tespit edilen aylık ortalama hasılat tutarı üzerinden hesaplanan takvim yılı hasılatı ile mali tablolarında yer alan hasılat arasındaki farkın **%20'nin** üzerinde olması durumunda mükellefler VUK'nun 370. Maddesine göre izaha davet edilecektir.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır.

HİZMET ERBABINA PAY SENEDİ VERİLMEK SURETİYLE SAĞLANAN MENFAATLERDE ÜCRET İSTİSNASI İHDAS EDİLMEKTEDİR.

GVK'nun mülga 17 nci maddesi yeniden düzenlenerek, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna edilmesi öngörülmektedir.

Düzenleme teklifin yasalaşması halinde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

KDV KANUNU DÜZENLEMELERİ

BEŞ YIL SÜREYLE İNDİRİLEMİYEN KDV'NİN GİDER OLARAK DİKKATE ALINMASINA YÖNELİK DÜZENLEME YAPILMAKTADIR

KDVK'nun 30 ve 58. Maddelerinde yapılan düzenlemeler ile beş takvim yılı veya daha fazla süreyle devreden KDV tutarlarının indirim hesaplarından çıkarılarak özel bir hesaba alınması, mükellefin talebine bağlı olarak vergi incelemesi sonucuna göre gelir ve kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınması öngörülmektedir.

KDVK'nun 30. Maddesinde öngörülen düzenlemeye göre, beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen KDV, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyecektir.

Teklifeye göre; indirilemeyen bu KDV'ye ilişkin olarak KDV'nun 58. Maddesine fıkralar eklenmektedir. Buna göre bahsi geçen indirilemeyecek KDV, sonraki dönem KDV

hesabından çıkarılarak özel fon hesabına alınacaktır. **3 yıl içinde** mükellefler tarafından yapılacak **talep üzerine**, zaman aşımı süreleri ile bağlı olmaksızın talep tarihinden itibaren **1 yıl içinde yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre** gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde **gider olarak dikkate alınacaktır**. Talepte bulunulmayan KDV gider yazılamayacaktır. Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasında **vergi incelemesi dışında farklı usuller tespit etmeye**, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olacaktır.

Düzenlemelerin 01.01.2030 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

BÖLÜNME VE DEVİR İŞLEMLERİNDE DEVREDEN KDV VE İADE HAKKI VERGİ İNCELEMESİ YOLUYLA YENİ ŞİRKETE DEVREDİLEBİLECEKTİR

Bilindiği üzere KDVK'nun 17/4-c maddesinde; GVK'nun 81. maddesinde belirtilen işlemler ile aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri KDV'den istisnadır. Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmamakta, işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirimde yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılmaktadır.

Teklif ile; KDVK'nun 17.maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle, **faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi için, zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın vergi incelemesi sonucuna göre indirim hakkı verilmektedir.**

Düzenleme teklifin yasallaşması halinde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

DENİZ VE HAVA TAŞIMA ARAÇLARI İÇİN LİMAN VE HAVA MEYDANLARINDA YAPILAN HİZMETLER KISMİ İSTİSNA KAPSAMINA ALINMAKTADIR

Kanun teklifi ile; **deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler iade hakkı tanınan istisnalardan çıkarılarak kısmi istisna kapsamına**

alınmak suretiyle, bu istisna nedeniyle yüklenilen KDV'nin gelir ve kurumlar vergisinin tespitinde gider veya maliyet olarak dikkate alınması öngörülmektedir.

Bu çerçevede "istisna edilmiş işlemlerde indirim" başlıklı KDVK'nun 32. Maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

Düzenleme teklifin yasalaştığı izleyen ay başında yürürlüğe girecektir.

YABANCI DEVLET KURUM VE KURULUŞLARI TARAFINDAN DEPREM NEDENİYLE YAPILACAK YARDIMLARA İLİŞKİN KDV İSTİSNASI GETİRİLMEKTEDİR.

Kanun teklifi ile KDVK'na geçici 45. Madde eklenmektedir.

Buna göre; 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili olan afet bölgesi kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında **genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere**, konut , işyeri, okul vb taşınmazların inşasına ilişkin **yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 01.01.2024 tarihinden itibaren yapılan teslimler** ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı ile yabancı ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında **genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak** konutların **yabancı devlet kurumlarına teslimi** 31.12.2025 tarihine kadar KDV istisna olmaktadır. Bu kapsamda teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, indirim yoluyla telafi edilemezse mükellefin talebi üzerine iade edilecektir.

Düzenleme teklifin yasalaşması halinde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

VUK DÜZENLEMELERİ

KIYMETLİ MADENLERİN DEĞERLEME İŞLEMLERİNDE DEĞERLEME ÖLÇÜSÜ OLARAK BORSA RAYİCİ KULLANILACAKTIR.

Kanun teklifi ile, kıymetli maden üretim ve alım satımı ile iştirak eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, mükelleflerin aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçların **borsa rayici ile** değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Dolayısı ile kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları ve kredi hesapları da borsa rayici ile değerlendirilecektir.

Ayrıca kıymetli maden ile olan mevduat ve kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçların değerlendirilme gününe kadar hesaplanacak faizleri ile birlikte (kıst faiz) dikkate alınacaktır.

Teklif ile yukarıda belirtilen çerçevede VUK'na 274/A maddesi eklenmektedir.

Düzenleme teklifin yasalaşması halinde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

VERGİ ASLI UZLAŞMA KAPSAMINDAN ÇIKARILMAKTADIR

Bilindiği üzere uzlaşma kapsamında mükellefler ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilere ilişkin vergi ziyai cezaları, vergi incelmesine dayanılarak tarh edilecek vergiler ve bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezaları ile kanunla belirlenen tutarı aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için uzlaşma talebinde bulunabilmektedir.

Öngörülen düzenleme ile **vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarılmakta**, kanunun ilgili maddelerinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Düzenleme teklifin yasalaşması halinde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

USULSÜZLÜK VE ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI ARTIRILMAKTADIR

Kanun teklifine göre, teklifin yasalaştığı tarihte yürürlüğe girmek üzere usulsüzlük cezaları artırılmaktadır.

Mevcut duruma göre ve teklife göre artırılan cezalar şu şekildedir.

Mükellef Grupları	Birinci derece usulsüzlükler		İkinci derece usulsüzlükler	
	TEKLİF İLE ÖNERİLEN	MEVCUT DURUM	TEKLİF İLE ÖNERİLEN	MEVCUT DURUM
1- Sermaye şirketleri	20.000 TL	1.100 TL	10.000 TL	580 TL
2- Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	10.000 TL	660 TL	5.000 TL	330 TL
3 - İkinci sınıf tüccarlar	5.000 TL	330 TL	3.500 TL	150 TL
4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	3.500 TL	150 TL	2.250 TL	87 TL
5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	2.250 TL	87 TL	1.500 TL	40 TL
6- Gelir vergisinden muaf esnaf	1.500 TL	40 TL	1.000 TL	23 TL

Teklif ile, caydırıcılığın artırılması amacıyla VUK 353/1 fıkra 1-2-6 ve 10. Bentte yer alan cezalar yeniden belirlenmiştir.

Mevcut durumda VUK 353. 1. Fıkra 1 bendinde yer alan bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 500.000 TL'nı geçemeyecektir. Bu tutarın teklif ile 10.000.000 TL'na yükseltilmesi önerilmektedir

Ayrıca öngörülen düzenleme ile, bir takvim yılı içinde VUK 353/1. fıkra 1 ve 2. Numaralı bentleri uyarınca birden fazla özel usulsüzlük kesilmesi durumunda caydırıcılığı artırmak amacıyla artan ceza uygulamasının getirilmesi öngörülmektedir.

Örneğin, vergi idaresi tarafından yapılan ilk tespitte mükellef tarafından iki adet ödeme kaydedici cihaz fişinin düzenlenmediği anlaşılmıştır. Buna göre mükellef hakkında iki adet 10.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilecektir. Aynı takvim yılı içerisinde aynı mükellef hakkında yapılan tespitte mükellefin üç adet ödeme kaydedici cihaz fişi, bir adet fatura düzenlenmediği tespit edilmiştir. Buna göre mükellef hakkında aynı takvim yılı içerisinde fatura yönünden birinci tespit yapılması nedeniyle 10.000 Türk lirasından az

olmamak suretiyle fatura bedelinin %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası, ödeme kaydedici cihaz fişi yönünden ise ikinci tespit yapılması nedeniyle üç adet 20.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezasının kesilmesi söz konusu olacaktır.

Teklif ile Kanuna aşağıdaki 2 sayılı cetvel eklenmesi önerilmektedir.

	353/1-1 bendi asgari ceza miktarı	353/1-2 bendi asgari ceza miktarı
2. tespit	20.000 TL	20.000 TL
3. tespit	30.000 TL	30.000 TL
4. tespit	40.000 TL	40.000 TL
5. tespit	50.000 TL	50.000 TL
6. ve sonraki tespitler	60.000 TL	60.000 TL

VUK 353 1.fıkra 1-2 numaralı bentlerinde sayılan belgeler **yerine VUK kapsamı dışında belge düzenleyenlere 2 kat özel usulsüzlük cezası kesilmesi**, bu durumun idarenin bilgisine girmeden önce belgeyi almak zorunda olanlar veya muhatapları tarafından 5 gün içinde bildirilmesi halinde VUK kapsamı dışında belge düzenleyenlere **6 kat özel usulsüzlük cezası** kesilmesi öngörülmektedir.

VUK 353 1.fıkra 1-2 numaralı bentlerinde sayılan **belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunanların maddede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde**, bu durumun belge muhatapları tarafından 5 gün içinde iadeye bildirilmesi halinde bu kişilere **ceza kesilmemesi, belgeleri düzenlemeyen eksik veya yanıltıcı düzenleyenlere de 3 katı özel usulsüzlük cezası kesilmesi** öngörülmektedir.

KAYIT DIŞI FAALİYETTE BULUNARAK VERGİ ZİYAINA SEBEBİYET VERİLMESİ HALİNDE ARTIRIMLI CEZA UYGULAMASI GETİRİLMEKTEDİR

Teklif ile VUK'nun 344. Maddesine teklifin yasalaştığı tarihte yürürlüğe girmek üzere fıkra eklenmektedir.

Buna göre; vergi kanunlarına göre **mükellefiyet tesis ettirmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uymaksızın** vergi dairesinin ittiları dışında faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyaina sebebiyet verilmesi durumunda kesilecek vergi ziyai cezası % 50 artırımlı uygulanacaktır.

Saygılarımla , 18.07.2024

M. Aykut KELEÇİOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

